

VII. Ulosottolaitos

Ulosottolaitoksen tarkastajan kertomus toimintavuodelta 1941 oli seuraava:

Helsingin kaupungin ulosottolaitoksen tarkkailuosaston pätehtävänä oli edelleenkin valvoa toisen kaupunginvoudin konttorin toimintaa, joka käsitti verojäämien pakkoperintää.

Alempana annetaan tietoja toisen kaupunginvoudin konttoriin perimistä varten jätetyistä verolipuista sekä tämän perimisen tuloksista v. 1941:

	Lukumäärä tammikuun 1 p:nä	Vuoden aikana saapuneita	Näistä lipuista:				Perittyjä %:na koko lukumää- rystä
			Yh- teensä	Pe- rittiin	Palau- tettiin	Jäi jäljelle v:een 1942	
Kunnallisvero ..	72,056	53,490	125,546	25,511	21,346	78,689	20.3
Valtion tulo- ja omaisuusvero	27,659	31,262	58,921	12,307	6,747	39,867	20.9
Kirkollisvero ...	44,571	86,266	130,837	27,022	26,838	76,977	20.7
Yhteensä	144,286	171,018	315,304	64,840	54,931	195,533	20.6

Näiden verolippujen edustama rahamäärä oli seuraava:

	Kunnallisvero, mk	Valtion tulo- ja omaisuusvero, mk	Kirkollisvero, mk	Yhteensä, mk
Edellisestä vuodesta jäl- jellä olevien	77,526,621	26,002,919	4,574,700	108,104,240
V. 1941 perittäväksi saapuneiden	58,077,893	32,156,362	7,159,485	97,393,740
Yhteensä	135,604,514	58,159,281	11,734,185	205,497,980
Perittyjen	30,363,699	15,046,148	3,522,576	48,932,423
Palautettujen	18,508,527	4,268,135	1,784,997	24,561,659
V:een 1942 jääneiden ...	86,732,288	38,844,998	6,426,612	132,003,898
Yhteensä	135,604,514	58,159,281	11,734,185	205,497,980

Perittyjen verolippujen jakautuminen verolajeihin ja verotusvuosiin käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

<i>Kunnallisvero vuodesta</i> ¹⁾ :	Verolippujen lukumäärä	Peritty veromäärä, mk	Peritty veronlisäys, mk
1937 ja aikaisemmin	1,647	1,345,140	281,758
1938	8,533	7,755,242	690,866
1939	15,327	21,236,638	989,094
1940	4	26,679	431
Yhteensä	25,511	30,363,699	1,962,149
<i>Valtion tulo- ja omaisuusvero vuodesta:</i>			
1937 ja aikaisemmin	977	735,561	152,850
1938	7,995	8,509,847	522,922
1939	3,335	5,800,740	282,702
Yhteensä	12,307	15,046,148	958,474
<i>Kirkollisvero vuodesta:</i>			
1937 ja aikaisemmin	3,631	394,994	—
1938	13,781	1,691,995	—
1939	9,610	1,435,587	—
Yhteensä	27,022	3,522,576	—
Kaiken kaikkiaan	64,840	48,932,423	2,920,623
<i>Siitä vuodesta:</i>			
1937 ja aikaisemmin	6,255	2,475,695	434,608
1938	30,309	17,957,084	1,213,788
1939	28,272	28,472,965	1,271,796
1940	4	26,679	431

Toimeksiantajien Helsingissä perittäviksi jättämistä verolipuista palautettiin vuoden kuluessa yhteensä 54,931 merkinnöin, ettei veromääriä voitu laillisesti periä seuraavista syistä:

<i>Kunnallisvero vuodesta:</i>	Verovelvolliset olivat:				Yhteensä
	Varattomia	Löylymättömiä	Muut esteet	Virka-apu-tapaukset	
1937 ja aikaisemmin	1,601	189	26	139	1,955
1938	4,996	1,118	232	641	6,987
1939	2,466	3,096	959	5,882	12,403
1940	—	—	1	—	1
Yhteensä	9,063	4,403	1,218	6,662	21,346
<i>Valtion tulo- ja omaisuus- vero vuodesta:</i>					
1937 ja aikaisemmin	530	118	10	93	751
1938	2,127	704	277	447	3,555
1939	137	525	63	1,716	2,441
Yhteensä	2,794	1,347	350	2,256	6,747

¹⁾ Aikaisemmin sanottiin määrättyinä vuonna maksuunpannun kunnallisveron olevan lähinnä edellisen vuoden veroa, koska se oli määrätty verovelvollisten sen vuoden tulojen perusteella. V. 1934 tapahtuneella lainmuutoksella on säädetty, että verotusmäärä on varainhoitovuoden veroa, t. s. sen vuoden, jona maksuunpano tapahtuu. Vertausmahdollisuuksien saamiseksi muihin verolajeihin ja edellisiin verotusvuosiin ei tätä terminologiaa kuitenkaan ole noudatettu esillä olevassa toimintakertomuksessa, vaan tarkoittavat siinä mainitut vuosiluvut verotetun tulon nautintavuosia.

<i>Kirkollisvero vuodesta:</i>	Verovelvolliset olivat:				Yhteensä
	Varattomia	Löytymättömiä	Muut esteet	Virka-aputapaukset	
1937 ja aikaisemmin	2,856	979	57	474	4,366
1938	6,816	4,561	361	968	12,706
1939	1,005	4,389	101	4,271	9,766
Yhteensä	10,677	9,929	519	5,713	26,838
Kaiken kaikkiaan	22,534	15,679	2,087	14,631	54,931

Edellä mainituista perittäväksi jätetyistä kunnallisverolipuista palautettiin 17.0 %, valtion tulo- ja omaisuusverolipuista 11.5 % ja kirkollisverolipuista 20.5 % eli kaikista 17.4 %. Koko palautusmäärästä, 54,931 kpl:sta, oli kunnallisverolippuja 38.9 %, valtion tulo- ja omaisuusverolippuja 12.3 % ja kirkollisverolippuja 48.8 %. Estelajin mukaan palautettujen verolippujen ryhmitys oli seuraava: varattomia 41.0 %, löytymättömiä 28.6 %, muita estelajeja 3.8 % ja virka-avunpyynnöin palautettuja verolippuja 26.6 %.

Nämä luvut valaisevat perintätöiden kielteistä tulosta. V. 1940 palautettiin 77,091 verolippua, joten siis palautettujen verolippujen lukumäärä väheni kertomusvuonna 22,160 kpl.

Sitä paitsi perittiin ulosottolaitoksen toimesta seuraavat sekalaiset verot ja maksut:

<i>Vero- tai maksulaji</i>	Perittyjen verolippujen luku	Peritty määrä, mk
Koiraveroa	415	89,426
Kauppahdistyksen veloittamia maksuja	892	29,804
Sairaalamaksuja	142	59,685
Erilaisia uudisrakennusmaksuja	27	36,796
Tuulaakimaksuja	1	45
Puhtaanapitomaksuja	1	1,103
Radiolupamaksuja (maaseutusosaston perimiä)	519	62,280
Ruotsalaiselle Olaus Petrin seurakunnalle tulevia veroja	32	4,008
Venäläiselle kreikkalais-katoliselle seurakunnalle tulevia veroja	335	39,342
Juutalaiselle seurakunnalle tulevia veroja	66	42,070
Suhdannevero	179	1,254,878
Omaisuu denluovutusvero	27	60,357
Yhteensä	2,636	1,679,794

Kuten edellä olevasta yhdistelmästä ilmenee, perittiin kertomusvuonna tässä verolajissa yhteensä 2,636 verolippua, joista kertyi kaikkiaan 1,679,793: 90 mk. Tästä tuli 1,254,878: 20 mk, 74.7 %, nyt ensimmäisen kerran jäämien joukossa esiintyneen suhdanneveron osalle. Kertomusvuonna sekalaisen verojen ja maksujen veroryhmässä verolippujen lukumäärä oli 6.5 %, 182 verolippua, pienempi ja rahallinen tulos 376.4 % parempi kuin v. 1940.

Kaikkiaan perittiin v. 1941 yhteensä 67,476 Helsingin verolippua, edellisenä vuonna 64,010 verolippua, eli siis 3,466 verolippua enemmän kuin v. 1940. Näiden verolippujen edustama rahamäärä veronlisäyksineen nousi

kertomusvuonna 53,532,840: 10 mk:aan oltuaan v. 1940 42,480,324: 40 mk, joten rahallinen perintätulos kasvoi 11,052,515: 70 mk eli 26.0 %.

Kunnallisveron perintätulos parani v. 1941 huomattavasti sekä absoluuttisesti että suhteellisestikin edellisen vuoden tulokseen verraten, sillä perittyjen verolippujen lukumäärä lisääntyi 4,482 kpl eli 21.8 % ja niiden edustama rahamäärä 8,855,316: 10 mk eli 37.7 %. Kertomusvuoden alkupuolen perintätulos näytti hyvin lupaavalta, sillä sinä aikana perittiin verolippujen lukumäärään ja niiden edustamaan rahamäärään nähden n. 74 % vuoden koko tuloksesta. Mutta sodan puhjettua uudelleen kesäkuun lopussa, laski perintätulon n. neljänteen osaan entisestään. V. 1940 oli havaittavissa samanlainen ilmiö, vaikkakin päivnvastaisessa järjestyksessä. Talvisodan kestäessä sekä rauhanteon jälkeen muutaman kuukauden ajan perimistyö oli lamassa, mutta elpyi nopeasti vuoden jälkipuoliskon aikana. Kunnallisverolippujen koko tilitettävä verolippuvarasto, yhteensä 125,546 verolippua, edustaen rahamäärältään 135,604,514 mk, kasvoi v:n 1940 verolippujen lukumäärään verraten 0.9 % ja rahamäärään nähden 10.0 %. Koko verolippuvarastosta saatiin perityksi verolippujen lukumäärään nähden 20.8 % ja rahamäärään nähden 22.4 %, edellisen vuoden vastaavien tulosten ollessa 16.9 % ja 17.9 %. Estetodistuksin tai virka-avunpyynnöin palautettiin toimeksiantajille 17.0 % koko verolippuvaraston lukumäärästä ja 13.6 % sen edustamasta rahamäärästä, edellisenä vuonna vastaavien lukujen ollessa 25.2 % ja 19.2 %. Perimättömien jäämien v:een 1942 siirtynyt jäännös nousi verolippujen lukumäärään nähden v:n 1940 57.9 %:sta 62.7 %:iin ja verolippujen edustamaan rahamäärään nähden 62.9 %:sta 64.0 %:iin, osoittaen siis loppuunsaattamattomien perimistehtävien kasvamista. Tähän sisältyy tietenkin moratooriumääräysten nojalla lepäävä, vastaisia perimistoimenpiteitä odotteleva, yhä suuremmaksi kasvava sotapalvelukseen kutsuttujen verolippujen ruuhka.

Valtion tulo- ja omaisuusveron perimisen tulokseen vaikuttivat sodan aikaiset olosuhteet ja taloudelliset suhdanteet jokseenkin samalla tavalla kuin kunnallisveroissakin. V. 1941 perittiin nimittäin 2,720 verolippua eli 28.4 % ja rahamäärään nähden 1,119,172: 05 mk eli 7.5 % enemmän kuin v. 1940. Sodan puhjettua havaittiin tässäkin verolajissa samantapainen perimistuloksien supistuminen kuin kunnallisveroissa. Niinpä ensimmäisen puolenvuoden aikana ehdittiin periä n. 65 % vuoden koko verolippumäärästä ja n. 52 % niiden edustamasta rahamäärästä. Perinnän tulos osoitetaan kuitenkin edellisen vuoden tulosta jonkin verran huonommaksi. Tämän veroryhmän verolippujen lukumäärä, yhteensä 58,921 kpl, edustaen rahamäärältään 58,159,281 mk, kasvoi verolippujen lukumäärään nähden 32.6 % ja niiden edustamaan rahamäärään nähden 26.8 % edellisen vuoden vastaaviin määriin verraten. Tulo- ja omaisuusverolippujen koko lukumäärästä perittiin 20.9 % ja niiden edustamasta rahamäärästä 25.9 %, edellisen vuoden tulosten ollessa vastaavasti 21.6 % ja 31.1 %. Estetodistuksin tai virka-avunpyynnöin palautettiin toimeksiantajille tässä verolajissa 11.5 % koko verolippuvaraston lukumäärästä ja 7.8 % sen edustamasta rahamäärästä, edellisen vuoden vastaavien prosenttilukujen ollessa 16.2 ja 12.4. Saman veroryhmän perimättömien jäämien v:een 1942 siirtynyt jäännös nousi verolippujen lukumäärään nähden v:n 1940 62.2 %:sta 67.7 %:iin ja verolippujen edustamaan rahamäärään nähden 56.5 %:sta 66.9 %:iin, osoittaen siis loppuunsaattamattomien perimistehtävien kasvua tässäkin verolajissa.

Kirkollismaksujen pakkoperintä jäi edellisen vuoden tulosta melkoista heikommaksi, sillä perittyjen verolippujen lukumäärä väheni 3,554 kpl eli 11.6 % ja niiden edustama rahamäärä 249,175: 10 mk eli 6.6 % v:n 1940 vastaaviin määriin verraten. Ensimmäisen puolenvuoden aikana ehdittiin periä n. 66 % koko vuoden aikana perittyjen verolippujen lukumäärästä ja jopa n. 70 % sen edustamasta rahamäärästä. Tämän verolajin koko verolippuvarasto, yhteensä 130,837 verolippua, edustaen rahamäärältään 11,734,185 mk, kasvoi verolippujen lukumäärään nähden 15.0 % ja niiden edustamaan rahamäärään nähden 8.4 % v:n 1940 vastaavia määriä suuremmaksi. Kaikkiaan perittiin kirkollisverolippuja niiden koko lukumäärästä 20.7 %, edustaen rahamäärältään 30.0 %, vastaavien prosenttilukujen v. 1940 ollessa 26.9 ja 34.8. Tämän verolajin verolippuvaraston koko lukumäärästä palautettiin verolippuja estetodistuksin toimeksiantajille 20.6 % edustaen vastaavasta rahamäärästä 15.2 %. V:n 1940 vastaavat prosenttiluvut olivat 33.9 ja 22.9. Perimättömien jäämien v:een 1942 siirtynyt jäännös nousi verolippujen lukumäärään nähden v:n 1940 39.2 %:sta 58.8 %:iin ja verolippujen edustamaan rahamäärään nähden 42.3 %:sta 54.8 %:iin.

Maaseudulta virka-avunpyynnöin toisen kaupunginvoudin konttoriin saapuneita verolippuja perittiin kertomusvuonna 7,759 kpl, edustaen rahamäärältään 4,715,927: 10 mk, eli 323 verolippua, 4.3 %, ja rahamäärältään 1,000,156: 95 mk, 26.9 %, enemmän kuin v. 1940.

Toisen kaupunginvoudin konttorin perimäin verojäämien koko lukumäärä nousi kertomusvuonna 75,235 verolippuun, edellisenä vuonna 71,446 verolippuun, joista rahassa kertyi veronlisäyksiä 58,248,767: 20 mk, edellisenä vuonna 46,196,094: 55 mk. Täydelleen perittyjen verolippujen lukumäärä oli siis 3,789 kpl eli 5.3 % ja niiden tuottama rahamäärä 12,052,672: 65 mk eli 26.1 % suurempi kuin v. 1940.
